

Ny ram för den ekonomiska politiken

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglade de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal (som Roosevelts ekonomiska politik kallades). Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk som säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och gör det möjligt att nå de socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen och kraftigt minskade koldioxidutsläpp. Ramverket bör innebära:

- att överskottsmålet tas bort
- att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget med balansmål över konjunkturcykeln
- skapandet av en statlig investeringsbank
- att ett finansmarknadsråd inrättas.

Överge överskottsmålet

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Om det finanspolitiska målet med ett skuldankare ska kunna uppnås måste överskottsmålet nu överges och ersättas med en möjlighet att gå med underskott.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (*investeringsbudget*) och löpande drift av det offentliga (*driftsbudget*) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, det vill säga styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll. *Investeringsbudgeten* bör i sin tur få finansieras av både skatteintäkter och långsiktig upplåning.

Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som är lämpade att finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Skapa en statlig investeringsbank

En statlig investeringsbank liknande Europeiska Investeringsbanken (EIB) och den tyska federala investeringsbanken KfW bör skapas. Investeringsbanken bör likt en privat bank mobilisera kapital för företagsekonomiskt lönsamma investeringar. Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose företag och andra aktörer med billigt och tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Banken bör arbeta med en hävstångseffekt på insatt kapital.

Ett finansmarknadsråd under statsministern tillsätts

Återerövring av kontroll över den finansiella sektorn är en långsiktig ödesfråga för Sverige. Statens politiska ledning behöver stöd från akademisk expertis av högsta internationell standard som står fri från särintressen för att möta den finansiella sektorns betydande ekonomiska resurser och informella politiska makt. Ett finansmarknadsråd med bred representation av olika akademiska discipliner bör därför tillsättas.

Vi yrkar:

- att Socialdemokraterna i Göteborg verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort.
- att Socialdemokraterna i Göteborg verkar för att i statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr.
- att Socialdemokraterna i Göteborg verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling.

- att Socialdemokraterna i Göteborg verkar att ett finansmarknadsråd under statsministern inrättas med bred representation av olika akademiska discipliner.
- att Socialdemokraterna i Göteborg ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.
- att Socialdemokraterna i Göteborg skickar motionen vidare till nästa partikongress.